

Postmodern Ögelerin Bir Geçit Töreni Olarak *Kuzey Kulesi 107. Kat*

Windows on the World as a Parade of the Postmodern Features

Zafer ŞAFAK¹

ÖZ

Postmodernizm en genel çerçevesiyle 1960'lı yıllardan başlayıp 1980'lerin sonunda hız kesmekle beraber sonrasında da zaman zaman etkisini gösteren ve modernizmın ekonomik, politik ve kültürel ilkelerini ve varsayımlarını sorunsallaştıran bir tutumdur. Felsefeden mimariye, teknolojiyen sahne sanatlarına etkisini hissettiren postmodernizm, edebiyat alanındaki yansımaları ağırlıklı olarak roman türünde göstermiştir. Geleneksel romana zıt bir şekilde tematik ve biçimsel bütünlüğü yadsıyan özellikleriyle dikkat çeken postmodern roman, gerçeğe yaslanan kurgusal zeminindeki ekonomi-politik ve daha çok da popüler kültür eleştirileriyle eklemlenir. Fransız yazar ve eleştirmen Frédéric Beigbeder'in *Kuzey Kulesi 107. Kat* adlı romanı görünüşte 11 Eylül saldırısını anlatmakla beraber çizgisel olmayan ve üstkurmaca anlatımıyla 20. yüzyılın özellikle son çeyreğinde ve hemen sonrasında derin bir biçimde değişen aile ve toplumsal yapıyı, küreselleşmenin bireyler üzerindeki etkilerini, avrupamerkezci anlayışa karşı yükselen hoşnutsuzluğu ironiyle harmanlayarak irdeler. Tarihin belli bir dönemine sabitlenebilmekle beraber Dünya Ticaret Merkezi'nin yıkılması, savaşa karşı savaşa açma ya da kendine sorun olarak gördüğü durumu yerel gruplar vasıtasıyla savaşı sonuçlandırmaya çalışma döneminin fitilini ateşlemesi ve kültürel sorunların topaklaşarak kendilerini yeniden belli etmeleri sebebiyle palimpsestik bir anlam taşır ve etkisini hâlâ muhafaza eder. Bu çerçevede çalışmanın amacı, *Kuzey Kulesi 107. Kat* romanını kurgu içerisindeki kültür eleştirisine de yer vererek postmodern anlatı izleğinde kullanılan özelliklerini incelemektir.

Anahtar Kelimeler: *Kuzey Kulesi 107. Kat*, Postmodernizm, Kültürel Eleştiri, Postmodern Roman, Üstkurmaca

ABSTRACT

Generally, postmodernism, which roughly emerges in the 1960s and despite slowing down its effect up to the last years of the 1980s, is a stance recurring even after this period, by problematizing the economic, cultural, and political principles as well as premises of modernism. Postmodernism, which has made a profound effect in fields ranging from philosophy to architecture to technology to performing arts, has exerted its influence primarily in literature in terms of the novel genre. The postmodern novel, which draws attention through such qualities with regard to the negation of the thematic and stylistic/formal unity in contrast to the traditional novel, is incorporated by the criticism of the political economy and mostly by popular culture criticism, which turns its back on reality on the basis of fiction. Although *Windows on the World*, by the French novelist and critic Frédéric Beigbeder, seemingly narrates the 9/11 attacks through its nonlinear and metanarrative discourse, which indeed examines family and social structure, the effects of globalism on, individuals and an increasing discontent against the Eurocentric view with a mixture of irony. Although the demolition of the World Trade Center can be fixed to a particular time, it still preserves its effects and bears palimpsestic concerns as the event itself triggers a period marked by declaring war on war, attempting to finalize a situation by means of local or proxy groups, which they consider as a trouble for themselves, and a re-manifestation of cultural problems via their snowballing effect. Within this frame, the objective of the study is to discuss the novel *Windows on the World* in the context of postmodern features by including cultural criticism.

Keywords: *Windows on the World*, Postmodernizm, Cultural Criticism, Postmodern Novel, Metanarrative

¹Res. Assist., Iğdır University, Faculty of Science and Letters, Department of Western Languages and Literatures-English Literature and Language, Iğdır, Turkey

Corresponding author:

Zafer ŞAFAK,
Iğdır Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi,
Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, İngiliz
Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Şehit Bülent
Yurtseven Kampüsü 76000 Iğdır, Türkiye
E-mail: zafersafak61@hotmail.com

Date of receipt: 20.07.18

Date of acceptance: 18.10.18

Citation: Şafak, Z. (2018). Postmodern ögelerin bir geçit töreni olarak kuzey kulesi 107. kat. *Litera*, 28(2), 215-231.
<https://doi.org/10.26650/LITERA2018-0002>

EXTENDED ABSTRACT

Windows on the World is a novel by French literary critic and novelist Frédéric Beigbeder, in which he, on the surface, narrates the demolition of the World Trade Center in 2001 through the deployment of elements of postmodern fictional thematic and formal peculiarities. Although the novel apparently depicts the destruction of the Twin Towers, it turns out to be the cultural, political, economic, and colonial criticism of world affairs. Through the employment of historiographical metafiction, Frédéric Beigbeder re-writes the globally influential terrorist attack by blending his narrative with such postmodern fictional features as pastiche, nonlinear narration, fragmentation in character, setting and time, paranoia, short circuits, and double-binds. The novel *Windows on the World*, which oscillates between reality and fiction, portrays the colonial aspect of Western countries and the relationship of the so-called "Third World" countries to these powers that prove to be ambivalent within the discourse of postcolonial criticism. It is highlighted, despite the fact that 9/11 attacks can be fixed at a certain date, and its far-reaching impacts stand out to be recurring, somewhat palimpsestic, which triggers new kinds of terror waging strategies mostly in the form of war on war in the way of proxy wars. Hence, reading the novel in question, within the context of postmodern inclinations and features, as well as paying critical attention to socio-cultural and economic variables that have been mostly molded by the media, provides a productive basin on the grasp of ongoing and/or never-ceasing events after the attacks mentioned in Beigbeder's narrative. As the study focuses on the discussion of the novel *Windows on the World* in the context of postmodern features, it does so by including cultural criticism, postmodern thinker or philosophers, and we try to present their arguments. However, since the complete discussion of postmodernism is beyond the scope and objective of this study, the discussion of postmodernism is curtailed in relation to the relevance to the issue at hand. Accordingly, Jean Baudrillard's concept of simulacra, Jean-François Lyotard's grand narratives, and petit récits are explained, and a brief mention of anti-postmodern arguments are cited as the background to the study. While discussing the novel through the lenses of postmodern literary devices within the particular parenthesis of cultural criticism, irony and humor are seen to be blended with subtle and acute evaluations and judgments. This is particularly at stake when double-binds, intertextuality, and short circuits, which are postmodern literary devices, the meanings and the functions of which are dealt with in the study, are heavily employed. Beigbeder, who conceives the media as a kind of battlefield, organizes his

narrative in the form of a minute by minute presentation of the attack in the form of online broadcasting, which is, reminiscent of newscasts. To add a further dimension to the postmodern narrative techniques, the reality of the novel is constantly fragmented through “insignificant” details, such as the difficulty of parenting at an age when responsibility is perceived as an obstacle to freedom. This suspense-like technique, which is used in movies to maintain mostly the feeling of excitement, is now used as an opportunity to fragment the smooth exposition of the events taking place in the novel. It can be regarded both as a chance to comment on the widespread crisis of culture nurtured by postmodern milieu and as a ramification of fragmentation on a thematic level. In stark contrast to the prescriptive nature of traditional novels, in which the novelist usually had an inclination to order a peremptory conduct to be followed without fail, Beigbeder’s novel proves to be descriptive, which solely ends up with diagnosing the ills of the society. Although *Windows on the World*, by the French novelist and critic Frédéric Beigbeder, seemingly narrates the 9/11 attacks through its nonlinear and metanarrative discourse, it indeed deals with such cultural variables as family and social structure, the effects of globalism on individuals, and an increasing discontent against the Eurocentric view with a mixture of irony. Thus, discussing and examining the novel in the context of postmodern features by the inclusion of cultural criticism will prove beneficial both for the understanding of the literary stance in question, its literary devices, and ongoing conflicts that broke out after the 9/11 attacks.

1. Giriş

Frédéric Beigbeder'in yüzeyde *Dünya Ticaret Merkezi*'nin terörist bir saldırı sonucu 11 Eylül 2001 tarihinde çöküşü esnasında geçenleri anlattığı ve İngilizce adı *Windows on the World* olan *Kuzey Kulesi 107. Kat* (Beigbeder, 2004) adlı romanı, postmodern "gerçekliğe" vurgu yapması ve kurgusunda kayda değer postmodern araçlara/ eğilimlere yer vermesi açısından öne çıkar. Fransız yazar Beigbeder; Teksaslı bir emlakçı olan Carthew Yorston ve onun yedi ve dokuz yaşlarındaki iki oğluyula, New York'ta bulunan *Dünya Ticaret Merkezi*'nin 107. katında başlarından geçenleri iki saatlik dilim içerisinde, adeta bir haber bülteninin canlı yayınındaki gibi dakika dakika aktarır ve bu anlatı çerçevesinde de gerçeği, kurgusal ve hipergerçeklikle kesiştirerek, kulelere yapılan terörist saldırıyı çoğu kez otobiyografi, kimi zaman da kültürel eleştiri ve ekonomi-politikle harmanlar.

Yazar Beigbeder ve olayı deneyimleyerek okuyucuya aktaran roman kişisi Carthew anlatı uzamında sıklıkla kaynaşarak, tek bir kişi olurlar. Postmodern özellikler arasında yer alan biçimsel ve tematik özellikleri bir araya getiren 'pastiş', tarihi bir (ya da birden çok) perspektiften objektife alan veya yeniden yazıp yorumlayan üstkurmaca (metafiction), olay örgüsünde, karakterde, mekânda ve zamanda parçalanma/ dağılma (fragmentation), romanda okuyucunun karşısına çıkar. Bu postmodern özelliklere ek olarak, travmatik vakalardan kaynaklı güvensizlik hissi ve paranoya, kısa devre (short circuit) başlığı altında değerlendirilebilecek yazarın metne dahil olduğu durumlar ve kurgusal olanın, anlatının dışındaki gerçeklerle ve kişilerle buluştuğu "çifte açmaz"lar da (double-binds) (Sim, 2001, s. 178) postmodern romanlarda tematik düzeyde fazlasıyla işlenen dilin karmaşık düzeni (ya da düzensizliği) *Kuzey Kulesi 107. Kat* romanında öne çıkan diğer önemli postmodern öğelerdir.

Kurgu ve gerçekliğin ikiliğinde dalgalanan romanda yazar, kapitalizmle bütünleşmiş Batı medeniyetinin değerlerini, başarı anlayışını ve bu ideallerin doğrudan uzantısı olan söz konusu kültürün insanını ve bu insanların yaşadıkları krizleri Carthew Yorston'un kimliğinde irdelerken, Avrupa ülkeleri bir yana-Fransa örneğinde olduğu gibi- bu medeniyete bazen öfkeyle bazen gıpta ile bakan diğer ülkelerin yaklaşımlarını da betimlemekten geri kalmaz. Nasıl ki *Aydınlanma Çağı*'nın değerleri üzerine bina edilen modernizm iki dünya savaşı ile çökmüş ve insanları, aklın bu projesini sorgulamaya itmişse, küresel iktidarların ve çokuluslu şirketlerin dünyanın değişik ve fakirleştirilmiş bölgelerindeki kaynakları sonu gelmez bir iştahla

sömürmesinin temsili olabilecek *Dünya Ticaret Merkezi*'nin bir saldırı sonucu çökmesi de yeni bir dönemin başlayacağını imler. Bu yeni dönem, şiddete karşı yine şiddetle karşılık verme, savaşa karşı savaş açma ya da kendine sorun olarak gördüğü durumu yerel gruplar vasıtasıyla savaşılarak sonuçlandırmaya çalışma döneminin fitilini ateşleyecektir. Bu haliyle *Dünya Ticaret Merkezi*'nin yıkılması, tarihin belli bir dönemine sabitlenebilmekle beraber sonuçları bakımından -kültürel çalışmalardaki ifadesiyle- *palimpsestik* bir anlam taşır ve etkilerini hâlâ muhafaza eder. Beigbeder'in romanı, postmodern'in de sonrası (*post-postmodern/post-pomo*) olarak adlandırılan bu döneme geçişte eşiğin hemen gerisinde durmaktadır.

Tarihsel olarak 1960'lı ve 1990'lı yılların arasındaki döneme konumlandırılan postmodern çağ için Fransız düşünür Jean-François Lyotard; henüz 70'li yılların sonunda, büyük anlatıların (*grand narratives*) artık anlam ifade etmediğini, -Fredric Jameson'ın ifadesiyle- "geç kapitalizm" döneminde yaşanan kültürel ve politik olaylar karşısında her şeyi anlamlandırmak için başvurulan, evrensel-olduğuna kanaat getirilen-, aşkın metinlerin, kuramların çöktüğünü ya da en azından inandırıcılıklarını yitirdiklerini dile getirir. *Postmodern Durum* adlı eserinde, büyük anlatılara artık müracaat edemeyeceğimizin altını çizen Lyotard, ancak bir başlarına, salt olarak değerlendirildiklerinde anlam ifade edebilecek küçük anlatıların (*petit récit*) ön plana çıkarılması gerektiğini vurgular (Lyotard, 1984, s. 60). Bu bağlamda *Kuzey Kulesi 107. Kat* romanının konu edindiği *Dünya Ticaret Merkezi*'nin terörist bir saldırı sonucu yıkılışının anlamı, büyük anlatılarla bütünüyle kuşatılamayacak ve ancak başlı başına "pétit récit" olarak kavranabilecek bir olay olması Lyotard'ın argümanlarıyla örtüşür.

Lyotard'ın yanı sıra postmodernizmi yine kültürel bağlamında irdeleyen diğer bir Fransız düşünür de Jean Baudrillard dır. Postmodern dönemde, gerçeklik kavramının yine gerçeğin taklidi olabilecek *simulakrlar* tarafından tasfiye edildiğini ileri süren Baudrillard, medya ve onun vasıtalarının etkin kullanımıyla gerçeğin her türlü değişkeniyle eklemelenen fakat yine de gerçek olmayan taklit bir görünümün vasıtasıyla simülasyon ya da "gerçekten" fazlası olabilen bir tür hipergerçekliğin üretildiğinin altını çizer (Baudrillard, 1983, s. 10-11). Bir dönem reklam yazarlığı da yapan Beigbeder, romanının kurgusunun sunumunu haber bültenlerinde olduğu gibi 'dakika dakika' aktarması ya da anlatımı *reality show*lara yaklaştırması, Baudrillard'ın postmodern kültürü değerlendirirken değindiği gibi, 11 Eylül saldırısının da simulakrla ilişkilendirilmesinin açık bir örneğinin kurgu düzlemindeki

kanıtıdır. Bu kurgu düzleminde; postmodern kurmaca eserlerin niteliklerini modern edebiyat kurgularındaki özelliklerinden ayıran ilk isimlerden biri olan Ihab Hassan, *The Dismemberment of Orpheus: Toward a Postmodern Literature* adlı eserinde postmodern kurmacayı amaca karşı oyun, tasarıma karşı tesadüf ve düzene/hiyerarşiye karşı düzensizlikle/karmaşayla (Hassan, 1982, s. 267-268) karşılaştırarak tanımlar. Bahsi geçen bu ayrımların/niteliklerin postmodern bir eser olan Beigbeder'in romanındaki özelliklerle sıkı bir biçimde örtüştüğü görülür.

Her ne kadar postmodernin; edebi, kültürel ve politik anlamdaki etkisi kimi eleştirel kuramcılar ve aktivistlerin eserlerinde, yeni bir söylem ve kültürel sermaye kaynağı arayışındaki aydınların sahte bir icadı (Britton, 1988, s. 3-17), modern teorilerin ve değerlerin özgürleştirici özelliğine karşı ortaya atılan başka bir tutucu ideoloji (Habermas, 1987) ve geçici bir heves (Guattari, 1986, s. 1-40) gibi güçlü savlarla eleştirilse de geniş etki alanıyla birlikte düşünüldüğünde postmodernin varlığı yadsınamaz. Bu yadsınamaz gerçeklik ve yaygın etki/sonuç çerçevesinde Frédéric Beigbeder'in anlatısı da küresel ölçekte yankısı olan bir saldırıyı anlatmakla birlikte yazarın da ifadesiyle 11 Eylül dışında pek çok postmodern duruma işaret eder ve özverili bir okumayı gerektirir.

2. *Kuzey Kulesi 107. Kat* Adlı Romanının Postmodern Anlatı İzleğinde İncelenmesi

*Bu Roman Trajediye Edebi Bir Koltuk Değneği Olarak Kullanıyor*¹

Okurunun ve kendisinin bilincinde, özgönderimsel (self-referential) bir roman olan *Kuzey Kulesi 107. Kat*, 11 Eylül gibi bir felaketle kara mizahı buluştururken, kurgusal doğasının yanında; Bill Gates, Benjamin Franklin, Prenses Diana, Edgar Allan Poe, Stanley Kubrik ve *2001: Uzay Macerası* (Beigbeder, 2004, s. 19, 23, 24, 25, 34) gibi hayatın teknoloji, politika, yazın, sinema ve popüler kültür gibi pek çok alanında öne çıkmış sima ve öğelere yer vermesiyle kurgu ile dışsal gerçeklik arasındaki varsayılan mesafeyi bulanıklaştırır. Yazar, yine kurgusal anlatısının içerisinde "Gerçeğin kendisi bu hipergerçekçi romanın yazılmasını zorlaştırıyor [...] Bu olay oldu ve olanı anlatmak mümkün değil" (Beigbeder, 2004, s. 18) ifadeleriyle romanının taşıdığı postmodern özelliklerin adeta savunusunu yapar.

1 Beigbeder, a.g.e., s. 279.

Romanın bütününe postmodern bir özellik olan ve yazarın kurgusal karakteri Carthew Yorston vasıtasıyla olayları yorumladığı bir üstkurmaca olarak görmek mümkündür. Ayrıca yazarın, 08:30'da başlayan ve 10:30'da son bulan hikâye zamanı boyunca olayları aktarmak için geleneksel anlatının dışına çıkıp canlı yayın haber bültenlerini çağrıştıran bir anlatım tarzına yaklaşması başka anlatım tarzlarını benimsemeyi salık veren pastiş ilkesini akla getirir. Beigbeder, bu anlatım şekli içerisinde dahi çizgisel olmayan başka bir anlatım tarzı benimser ki bu da olay örgüsünü bireysel ve toplumsal yorumlarla bölmeye, kırılmaya maruz bırakmasıdır. Bu özellikle yaşanan herhangi bir olayı heyecanlı bir yerinde kesintiye uğratıp daha sakin olan başka bir sahneye geçmeyi öngören askıya alma/belirsizlikte bırakma (suspense) adlı sinema tekniğini akla getirir. Tüm bu postmodern teknikler bağlantısızlık ve zaman çizgisinden kop(ar)ma amacına yönelik teknik unsurlar olarak göze çarparken, tematik anlamda, roman boyunca açık ve örtük olarak yapılan göndermeler de metinlerarasılık (intertextuality) özelliğini ortaya koyar. Örneğin, Beigbeder'in kullandığı kışkırtıcı dili ve sataşan üslubu sonrasında "Bağışlayıcı ve esirgeyici olun lütfen. Fetva çıkarmanıza gerek yok: ben zaten yeterince ünlüyüm" (Beigbeder, 2004, s. 35) derken 1988'de yayımlanmış olduğu romanı sebebiyle ölüm fetvası sonucunda üne kavuşan Salman Rushdie'ye alaylı ve üstü kapalı bir biçimde gönderme yapar (Beigbeder, 2004, s. 118). Benzer bir biçimde, *Babil Kulesi* ile *Dünya Ticaret Merkezi*'ni ilişkilendirerek *Eski Ahit*'in *Tekvin* bölümünden birebir alıntı yapması ise açık bir metinlerarasılık örneğidir.

Postmodern romanı oluşturan farklı materyalleri, yazın türlerini bir araya getirmeyi gerektiren pastiş ve kolaj gibi teknikler, Beigbeder'in anlatısını geleneksel roman kalıplarının dışına taşımasını sağlayan önemli unsurlar arasında yer alır. Yazarın Paris'teki *Montparnasse Kulesi*'nde kaleme aldığı romanının içeriğine *Guide Vert de Michelin, Frommers, Hachette 2000* (Beigbeder, 2004, s. 39, 41-42) gibi artık var olmayan *Dünya Ticaret Merkezi*'nin 107. katında bulunan restoranı tanıttıkları metin parçalarını serpiştirmesi bu tür tekniklerin kullanımına örnek teşkil eder. Beigbeder bu tekniklerden faydalanırken de sadece "kesyap" la yetinmeyip bunlar üzerinden ironiye ya da mizaha başvurması söz konusu tekniklerin kullanımına ikinci bir katman ekler: "Bu son değerlendirme yazısını kelime kelime didiklersek Nostradamus metinlerine dönüyor: 'Pencerelerin öteki tarafından' Bir uçak gelecek. 'Kapanmaz manzara'? Öyle bir kapanır ki. [...] Elbette öyle, yakında içinde kullanıma hazır 600 000 ton moloz olacak. 'Kömür ateşinde pizola'? Yakında 1 500 derece ısıda" (Beigbeder, 2004, s. 41). Romanda çöken İkiz Kulelerin inşa edilmesi ve hizmete açılması gibi

tarihsel gerçekler kurgusal olan başka romanlarla ve bu romanların karakterleriyle örtüştürülür: Yazar, İkiz Kulelerin çöküşüyle New York'un, kendi doğum tarihi olan 1965 yılındaki görünüşüne geri döndüğüne değinirken, küresel ölçekte hissedilen bir saldırıyı ve sonuçlarını kendi kişisel düzlemleriyle bağdaştırır. Bu şekliyle yazar, oluşturmuş olduğu metnin her çatlağından anlatı uzamına nüfuz eder. Beigbeder'in, Jerome David Salinger tarafından 1951 yılında kaleme alınan *Çavdar Tarlasında Çocuklar/The Catcher in the Rye* romanından doğrudan bahsetmesi ve bu romanın İngilizce başlığının Robert Burns'ün dizelerinin Holden Caulfield tarafından yanlış anlaşılması sonucu oluştuğunu belirtmesi, zaten kurgu olan *Kuzey Kulesi 107. Kat* romanının postmodern özelliğini artırır. Yalnız, Beigbeder'in diğer metinlerarası göndermelerde yaptığı gibi bu romandan bahsetmesi de entelektüel bir gösteri ya da bilgiçlikten çok postmodern romanlarda sıkça görülen sözcük oyunlarına başvurma isteğinden kaynaklanır: Salinger'ın *The Catcher in the Rye* romanının ismiyle oynayan Beigbeder, "Ben de pencerelerde yakalayıcı olmak isterdim/ The Catcher in the Windows" (Beigbeder, 2004, s. 42) diyerek saldırı esnasında kulelerden düşen, atlayan çocukları kurtarmak istediğini belirtir.

Beigbeder, kurgusal olanı bazen araya girerek, yorumlar yaparak böler kimi zaman da hikâye içerisinde hem kendisiyle örtüştüğü hem de ayrıldığı Carthew Yorston'a sözü bırakır. Bu şekliyle anlatı zamanıyla hikâye zamanı birbirini takip eden bir müdahaleler zinciriyle sürekli bölünüp parçalanır. Bu, kuşkusuz, Beigbeder'in hipergerçekliğe yaklaşan, sıklıkla da onu aşan postmodern kültür içerisindeki olayları anlatmak için kasıtlı olarak tercih ettiği bir yöntemdir.

Romanda, yaşanan travmatik olay, doğası gereği gündelik gerçekten o kadar uzaktır ki roman kişisi Carthew olup bitenleri anlamlandırabilmek için gerçek ötesi, kurgusal ve/ya teknolojik yeniliklerle ve efektlerle desteklenmiş, senaryoları felaket(ler) üzerine kurulu filmlere gönderme yaparken kendisi ve çocukları Jerry ve David'i bu filmlerde uğursuz olaylarla yüzleşmek zorunda kalan karakterlerle özdeşleştirir. Carthew'ın, içerisinde bulunduğu durumu anlatabilmek için "Böyle bir filmde olmak ne kadar da sıkıcı [...] Gözlerinize inanamıyorsunuz [...] Hilelerin çok inandırıcı olduğunu itiraf edin: her yerden çıkan duman, paniğe kapılmaları için parayla tutulmuş müşteriler, hiper, süper iyi yiyorlar bu haltı !" [...] 102 dakika işkence çektiler –bir Hollywood filminin ortalama süresi kadar" (Beigbeder, 2004, s. 55, 61-62, 64) türünden ifadelere başvurusu böylesine bir hipergerçeğin anlatımının ancak sinema teknikleriyle mümkün olacağına işaret eder. Carthew'ın kendisini ve kuledeki

insanları olsa olsa bir kıyamet senaryosunda rol alan oyunculara benzetmesi özellikle uçakların kulelere çarpması esnasında yoğunlaşır. Carthew'ın *Hayat Güzeldir* filmine gönderme yaparak tıpkı filmdeki babanın, Nazi Almanyası'nda yaşadıklarının sadece bir oyun olduğunu küçük oğluna inandırmak istemesi gibi Carthew da, Jerry ve David'e olanların aslında bir kurgu olduğunu "[...] yeni bir eğlence bu, uçak üç boyutlu bir film, özel efektler George Lucas'a ait, burada her sabah numaradan bir alarm tatbikatı düzenleniyor, ödünüz koptu, değil mi" (Beigbeder, 2004, s. 61) sözleriyle anlatmak ister. Gerilimin dozunun artması, Carthew'u yine sinemasal "gerçekliğe" yöneltirken, karakterin ağzından da "Gerilim artıyor, sıkı oynamak gerekecek. Bir *Academy Award*'ı hak ettim doğrusu!" (Beigbeder, 2004, s. 77) sözlerinin dökülmesine neden olur.

Filmlerde yaşanabilecek ve gerçeğin ötesine geçen bu türden sahneleri yine filmleri referans alarak anlatmayı seçen Beigbeder, mevcut postmodern kültürün hem sebebi hem de nihai sonucu olan iş yaşamını kuşatan sıkı rutinin ve yetiştirilmesi gereken işlerin böyle bir gerçeklik karşısında nasıl dağıldığını, "Beni en çok etkileyen havada uçuşan A4 kâğıtları: arşivler, fotokopiler, acil dosyalar, holding antetleri taşıyan delikli bilgisayar formları, taahhütlü mektuplar, gizli dosyalar [...] havaya savrulan bütün o evrak, uçuşan kırtasiye, koşuşturmalarımızın görece önemi" (Beigbeder, 2004, s. 84) sözleriyle betimler.

Uçağın kulelere çarptıktan sonra ortaya çıkan hengâmenin New Yorkluların kâğıt ruloları havaya attıkları gösterilere benzetilmesi (Beigbeder, 2004, s. 84) ve tecrübe edilmekte olan kötü durumun "Öksürük, aksırık, gırtlak temizleme ve boğulma konçertosu" (Beigbeder, 2004, s. 89) başlığıyla verilmesi ve olanların avangard bir müzisyenin becerisiyle daha iyi anlatılabileceğinin ifade edilmesi, zoraki ve kara mizahla da olsa Beigbeder'in postmodern romanında hayat, felaket ve sanatın birleştirildiğinin altını çizer.

Beigbeder, romanında saldırıyı gerçekleştirenlerin kimler olabileceğini yönelik sorgulamalarını, çocukluğunda seyretmiş olduğu *İnanılmaz Ama Gerçek* adlı şaşkınlık uyandıran içeriklerin işlendiği televizyon programıyla birleştirir. Saldırının arkasındaki kişilerin "Fanatik Araplar mı?, Psikoz hastaları mı?, Türbanlı evliyalar mı? [...] Küreselleşme karşıtı militanlar mı?" (Beigbeder, 2004, s. 249) olabileceğini alaylı bir şekilde "*yokladıktan*" sonra (yazar bunu bir anket çalışmasındaki şekliyle yapar) yaşanılanın can kayıplarına neden olan bir felaket olmasına rağmen tıpkı medyada

olduğu gibi sorgulamasını izlenme oranlarını artırmak isteyen program yapımcıları/sunucuları gibi yaparak "(Hadi hep beraber!) İnanılmaz ama... GERÇEK kamikazeler mi ? (Beigbeder, 2004, s. 249) diye tamamlar. Beigbeder, bu tür programların parodisini yaparken acıya duyarsızlaşmanın karşısına da hicivle karışık popüler kültür eleştirisi kılıcıyla çıkar. Avrupa merkezli bakış açısını yansıtan biçimde saldırının gerçek failleri olarak ilk akla gelen kesimleri olarak dünyanın "geri kalmış" toplumlarının üyelerinin yapmış olabileceğinden şüphe eden yazar, *Beyaz Adamın Laneti* gibi pek çok eser veren ve sömürgeciliğin ideallerini yücelten Rudyard Kipling'e seslenerek "Artık ormanda orman yasasından başka bir şey daha geçerliydi. Kipling, geri gel, oynattılar galiba!" (Beigbeder, 2004, s. 94). demek zorunda kalır. Yazarın, dillendirmiş olduğu bu ifadeler, kendi fikrinden ziyade aslında fırsat buldukça içinde yetişmiş olduğu toplumun, dünyanın büyük bir bölümüne yönelik haksız anlayışını topa tutmasıdır.

Postmodern edebi bir eserin pek çok özelliğini taşıyan yapıt, gerek yazarın aralara girdiği parçalı (fragmented) genel yapısıyla gerekse yazarın okuyucuya hitap ettiği bölümlerle de romanını kendi bilincinde (self-conscious) olan bir anlatıya dönüştürdüğü bölümlerle öne çıkar. Uçağın çarpmasından sonra kuledaki kargaşa içerisindeki insanları oldukları yerde bırakan yazar anlatısını yalnızca bölmekle kalmaz "Üç buçuk yaşında bir çocuk sahibi olmayan okurlar doğrudan bir sonraki dakikaya geçebilirler: anlamayacaklardır" (Beigbeder, 2004, s. 100) diyerek geleneksel bir romanın ötesine geçerek metnin doğrudan okuyucularla iletişim kurmasını da sağlar.

Beigbeder'in romanı *Kuzey Kulesi 107. Kat* yalnızca olay örgüsündeki kırılmalar, yazarın ve üzerinde değişiklik yapılan ve yapılmayan tarihsel gerçeklerin hikayeye dahil edilmesi, paranoya ve pastiş gibi özelliklerle postmodern bir anlatı kimliğine bürünmez. Tüm bunlara ek olarak özellikle yazarın sözü devraldığı kısımlarda politika, ekonomi, kültür gibi birbirlerinin ortak kümesi olan değişkenler üzerinde yapmış olduğu yorumlar ve çıkarımlarla da roman, postmodern yazına örnek teşkil eder. Beigbeder, *Kuzey Kulesi 107. Kat* romanının ara katmanlarına serpiştirdiği tespitlerle; sömürülen toplumlar, yoksullaştırılan insanlar ve bunlar gibi sosyal hayatı kötü yönde etkileyen pek çok adaletsizliğin medya başta olmak üzere küreselleşmenin de sağladığı olaylara erişim kolaylığı sayesinde ezilen insanlarda öfke ve imrenme duygularını aynı anda körüklediğini belirtir:

Garip bir çağda yaşıyoruz: savaş yer değiştirdi. Savaş alanı artık medya: bu yeni çatışmada İyi ve Kötü'yü birbirinden ayırmak zor. [...] Eskiden,

yoksullar, sömürge insanları ve ezilenler her akşam gecekondularındaki bir ekrandan zenginlikleri seyretmiyorlardı. Bazı ülkeler her şeye sahipken kendilerinin boşa kürek çektiğinden habersizdiler. Fransa'da serflerin kral ve kraliçeyi izleyecekleri küçük bir ekranları olsaydı, Fransız Devrimi çok daha erken gerçekleşirdi. Bugün dünyanın her yerinde pis ülkeler uydu anten işlevi gören tencere kapakları ve korsan decoder'larla gündelik yaşam görüntülerini yakaladıkları temiz ülkelere yönelik hayranlık ve ret, büyülenme ve nefret duyguları arasında gidip geliyorlar. Henüz çok yeni bir olgu bu: adına küreselleşme deniyor, ama asıl adı televizyon. Küreselleşme ekonomi, müzik, video, sinema ve reklam dünyası için geçerli, ama devamı gelmiyor: ne ekonomide [?] ne de toplumsal alanda (Beigbeder, 2004, s. 111-112).

Yazar bu türden çözümlmeleri yaptıktan sonra daha fazla bilgi isteyebilecek okurlara ekonomi-politik ve kültür üzerine yazan Baudrillard, Fukuyama ve diğer postmodern yazarlara/düşünlere başvurmalarını tavsiye eder. Postmodern kültürü anlamlandırabilmek için bahsi geçen düşünörlere ek olarak -yine postmodernle içiçe olan- sömürge sonrası/postkolonyal eleştiri ve yazarlar eklenebilir. Beigbeder'in "sömürge insanları ve ezilenler" olarak tarif ettiği toplumların "gelişmiş" ülkelere yönelik aynı anda deneyimledikleri hem imrenme hem de reddediş/ nefret/öfke gibi ikircikli duygu ve tavır alma durumunu, sömürge sonrası/postkolonyal eleştiride Homi Bhabha muğlaklık/ambivalence olarak kavramlaştırır. Beigbeder'in değındığı bu "hayranlık ve ret, büyülenme ve nefret duyguları arasında" salınma durumunu ve iki farklı kimlik arasındaki farklılaşmayı Bhabha, -Freud ve Lacan'a da başvurarak- "neredeyse aynı fakat bütünüyle özdeş değıil" (Bhabha, 1984, s. 127) ifadesiyle tanımlar. Kuşkusuz, Beigbeder'in tarif ettiği "garip çağ" çeşitli eleştirilerin kesişimindeki -sömürgecilik sonrası eleştiri bahsindeki gibi- postmodern dönemdir ve bu romanda olduğu üzere yaşanan gerçekliğı duyumsatmak adına benzer kültürel izleğı yazınsal alanda takip eder.

Beigbeder, sıklıkla romanının bir yazın ürünü olduğuna atıfta bulunan "İğrençlikte ne kadar ileri gidersem gideyim kitabım hakikatin 410 meter altında kalacak hep" (Beigbeder, 2004, s. 120) gibi ifadelerle başvurmanın yanı sıra postmodern romanlarda olduğu gibi kimi zaman da anlatıcıyı ve romanın sunuluşundaki bakış açılarını değıştirir. Roman; sunuluşu açısından, olayı anlatan dışarıdaki yazardan, olayları deneyimleyen karakterlerin bakış açıları arasında sıklıkla salınır. Felaket sonrası

David'in gözlemleriyle sunulan bölüme "Babamın korkuyla baş etme yöntemi durmadan konuşmak" sözleriyle başlayıp "Babamın ancak mega tehlike durumlarında devreye giren süper güçlerini kullanma zamanı geldi belki de" (Beigbeder, 2004, s. 127-128) sözleriyle olayları kendi perspektifinden yansıttığı anlar, söz konusu geçişleri örneklendirir.

Daha önce de belirtildiği üzere *Kuzey Kulesi 107. Kat* romanı yalnızca 11 Eylül 2001'deki saldırıyı kurgusallaştırmaz; buna ek olarak tarihin belli bir noktasından terörist saldırı olayına kadar geçen sürede kültürün ortaya çıkardığı insan tipinin de özlü bir panoramasını çizer:

En başta *Playboy*'un kurucusu Hugh Hefner'i seviyorum. Hepimizin babası ona benzemek istiyordu. 1960'ların bütün paralı erkekleri Hugh Hefner havalalarına büründüğünde ana babalarımızın kuşağında neler olduğunu anlamaya çalışmamız lazım [...] 60'lı- 70'li yılların Amerika'sında playboy üstün insandı [...] Bunlara bir de kontrol hapının çıkışını, boşanmanın kolaylaşmasını, feminist ve cinsel devrimi eklerseniz ENTERNASYONEL PLAYBOY'u elde edersiniz [...] Peki ne olmuştu ? Özgürlük evliliği ve aileyi, karı kocayı ve çocukları öldürmüştü. Sadakat gerici, imkansız, insana aykırı bir kavram haline gelmişti. Bu yeni dünyada aşkın ömrü taş çatlasın üç yıldır. Bugün ENTERNASYONEL PLAYBOY hâlâ yaşıyor. Her birimizin içinde pusuya yatmış bekliyor; erkeklerin tamamı onu mecburen sindirdi. ENTERNASYONEL PLAYBOY bekar, çünkü her tür bağı reddediyor. Her hafta milliyet değiştiriyor. Yalnız yaşayıp yalnız ölüyor. Dostu yok, sadece gelgeç ve mesleki ilişkiler [...] ENTERNASYONEL PLAYBOY, gülünç davranışlarıyla anlamlı sorular soruyor: arzu uygarlığında aşk neye yarar? Özgürlüğün en yüce değer olduğunu savunuyorsan, neden bir yuva kurup başına dert açasın ? Hazcı bir toplumda ahlaka ne gerek var? Tanrı öldüyse, evren bir kerhane olmuş demektir ve bundan geberene kadar faydalanmak gerekir. Birey krala önümüzde tek seçenek vardır, o da egoizmdir. Ve artık tek otorite baba değilse, materyalist demokraside şiddeti sınırlayabilecek tek güç polistir" (Beigbeder, 2004, s. 136-138).

Yazar, postmodern kültürün "ürettiği" insan tipini romanındaki tespitlerle takdim ederken görüldüğü üzere buyurgan, yargılayıcı, ve -geleneksel romanların aksine-

ahlak dersi veren bir tavırdan uzak durur ve kendisine yalnızca betimleyici bir rol biçer. Beigbeder, birey ve toplumsal ilişkiler düzleminde yer alan ahlak, aile yapısı, sorumluluk, aşk ve özgürlük gibi kavramları hem üzerinde fazlaca durmadan tasvir eder gibi görünür hem de okuru tahakküm altına almadan postmodern kültürün doğrudan sonucu olan söz konusu kavramları ve toplumsal anlamdaki sonuçlarını tartışmaya açar. Yazarın, zaten romanın yüzeyde takip ediyor gözükteği 11 Eylül saldırısı çizgisini bölüp bu çizgiyi düzlemsel ve boylamsal olarak kırılmaya uğrattığını ve her fırsatta da temel anlatıya pek çok yanal anlatılar eklediğini kendisi de “On Bir Eylül üzerine yazdığımı sanıyorum, ama aslında 70’li yıllar üzerine yazıyorum [...] Her yeni yüzyıl yeni bir hastalık icat ediliyor. 80’li yıllarda: AIDS. 90’lı yıllarda: şizofreni. 00’lı yıllarda: paranoya” (Beigbeder, 2004, s.150, 161) sözleriyle itiraf eder. Paranoya burada üzerinde ayrıca durulması gereken yazarın deyişiyle sonradan “icat edilen bir hastalıktır” ve postmodern zamanı niteleyen korku, güvensizlik başka bir kimsenin ya da sistemin gözetimi ve kontrolü altına girmeyi tarif etmek için kullanılan bir kavramdır. Bu zaman diliminde tıpkı kulelere nereden geldiği o an belli olmayan uçaklar ve bu uçakların yol açtığı engellenemeyen tahribat gibi paranoya duygusu da insanların bilincinde (ve bilinçaltında) sürekli ve şiddetli bir tekinsizlik hissi uyandırır. Sonuç, toplumsal ve bireysel hayatta her şeyin altüst olup beraberinde keşmekeşi getirdiği zihin karışıklığıdır ki bunu da yazar uçakların saldırıları sonrasında çökecek olan kulelerin içerisindeki her şeyin kaotik bir hal aldığı düşüncesini vurgulayan “United Colors of Babel” (Beigbeder, 2004, s. 146) tamlamasıyla vecizeleştirir.

Postmodern romanın göze çarpan özellikleri arasında tek bir yazınsal türün seçilmeyip bir çeşit eklektik yöntemle başvurulması dikkate değerdir. Postmodern yazarlar, örneğin aynı yapıtın içerisinde polisiye/dedektif, gotik ve pikaresk romanın özelliklerini buluşturarak okura roman türlerinin bir mozaiğini sunabilirler. Bu türden bir anlatım hem her şeyin iç içe geçtiği, artık modern zamanlardaki gibi ayırt edilebilen gerçeğin aksine karmaşanın egemen olmasının edebi yazın alanındaki izdüşümüdür hem de postmodern edebiyatın öncelediği “Her şey gider” (Anything goes) ilkesinin edebiyata yansımasıdır. Birden fazla roman türünün tek bir romanda birleştirilmesi anlayışı Beigbeder’in eserinde de gözlenebilir:

Tüketim toplumunu beni bu hale getirdiği, yani doyumsuz yaptığı için suçluyorum [...] Başkalarını ise kendimi suçlamama engel oldukları için çok suçluyorum [...] Çocukluğumdan hiçbir anım yok [...] İstenmiş bir çocuk değildim. O zamanlar için sıradan sayılabilecek programlanmamış

bir ikinci hamilelik vakası olarak ağabeyimden on yedi ay sonra dünyaya geldim [...] Hepimiz örselemiş ve kendi çocuklarını örseleyecek çocuklarız. Annem babam tarafından örselenmeyi, tanımadığım insanlar tarafından örselenmeye tercih ederim ! [...] Televizyon kendimi arzulatmak için bulduğum bir yöntemdi. Yaşamam için bana yalvaran diz çökmüş kalabalıklar istiyordum. Gelmemi sabırsızlıkla bekleyen tutkun insan yığınları istiyordum. Seçilmek, kutlanmak, ünlenmek istiyordum.” (Beigbeder, 2004, s. 171-173).

Reklam yazarlığı ve edebiyat eleştirmenliği de yapan Beigbeder, 11 Eylül'den kurgusal bir kesit sunduğu *Kuzey Kulesi 107. Kat* romanına, görüldüğü üzere çocukluğundan ve yetişkinliğinden parçalar ekleyerek anlatısını otobiyografik bir romana da dönüştürür.

Postmodern romanlar çoğu kez dil sorunu üzerine eğilen, kelimelerle “oynayan”, edebiyatın ve diğer sanat türlerinin insan yaşamındaki yerini sorgulayan deneyci yapıtlardır. Bu çaba kendisini bazen yazarın daha önce denenmemiş bir tür üzerine çalışmasıyla ya da en azından bunu dillendirmesiyle dışsallaşır. *Kuzey Kulesi 107. Kat* romanında yazarın “Yeni bir tür yaratmak isterdim: oto-hiciv” (Beigbeder, 2004, s. 203) ifadesi bu düşüncenin altını kalın bir biçimde çizer. Aynı şekilde anlattıkları her ne olursa olsun kimi postmodern edebi yapıtlar insanın sanatla olan ilişkisinin varoluşsal düzlemde neye karşılık geldiğini kestirmeye çalışır. *Kuzey Kulesi 107. Kat*'ta bu tutum şu şekilde okura iletilir:

Neden hepimiz sanatçı olmak istiyoruz? Yazan, çalan, söyleyen, besteleyen, film çeviren, resim yapan akranlarımdan başka kimseye rastlamıyorum. Güzeli mi arıyorlar, hakikati mi? Bütün bunlar bahane. Ünlü olmak istiyorlar. Ünlü olmak istiyoruz çünkü yaralıyız. Bir anlamımız olsun istiyoruz. Bir işe yaramak. Bir şeyler söylemek. İz bırakmak. Ölmemek. Anlam yokluğunu telafi etmek. Absürdlükten kurtulmak istiyoruz. Çocuk yapmak yetmiyor. Yanımızdakinden daha ilginç olmak istiyoruz (Beigbeder, 2004, s. 204).

Dikkate değer olan ise çoğu kez hayata anlam kazandırabileceği düşünülen sanatın, postmodern kültür içerisinde artık yerini ünlü olmaya bırakması ve sanatın olası işlevlerinin sıg popülerliğe devredilmesidir.

Kuzey Kulesi 107. Kat romanı, kurgusal olanın ötesindeki güncel konulara; bir dünya demokrasinin kurulup kurulamayacağı olasılığına (Beigbeder, 2004, s. 234, 286) ve mevcut durumda “ABD, BM’nin işini yapıyor. Dünya demokrasisi Amerika Birleşik Devletleri’nin özel mülkü olmamalı” (Beigbeder, 2004, s. 234) türünden argümanlara yer vermesi açısından da dikkat çekicidir. Benzer varsayımları dünyanın haksızlıklarla dolu bir yer olduğunu, güçlü olanın zayıfı baskıladığını bunların da en nihayetinde hâkim gücün kaynakları adaletsiz bir biçimde kullanıp dağıtmamasından kaynaklandığını, *Windows on the World* rozetinin David ve Jerry kardeşler arasındaki paylaşımında görmek mümkündür:

Lourdes’un vedalaşırken bana verdiği *Windows on the World* rozetini çocuklara uzattım. Sorun, Lourdes’da bunlardan sadece bir tane olmasıydı. Jerry ve David rozeti kimin alacağını anlamak için birbirlerine el ense çekmeye başladılar. Sonunda, mal Jerry’e kaldı çünkü o fiziksel olarak daha güçlü [...] Kafasında oç planları kuruyordu. Birkaç saniye sonra, Jerry’nin o zımbırtıyı tişörtüne taktığını görünce, iğne eline batsın diye arkasından itiverdi. Jerry’nin elinden minnacık bir kan damlası fışkırdı. O dişlerini sıktı, David gülümsedi. Göze göz, dişe dişti, Jerry kabul etti: hayattı bu. Elimi saçlarımın arasından geçirdim: dünyada neyin yolunda gitmediğini anlamıştım. Herkese yetecek kadar rozet yoktu (Beigbeder, 2004, s. 238).

Romanda, rozet eğretilemesiyle Jerry’nin maruz kaldığı acı ile saldırıyı düzenlemiş olabileceğinden şüphelenilen, baskı ve sömürüyle yüzleşmek zorunda kalan *Üçüncü Dünya* ülkelerinin tepkisi arasında bağdaşıklık kurulmaya çalışılmıştır.

3. Sonuç Yerine

Postmodern edebi yapıtların kendilerine has anlatım ve teknikleri sebebiyle aynı zamanda deneyci oldukları da belirtilmiştir. Bu çerçevede değerlendirildiğinde, Beigbeder’in romanı da gerek kurgusal metnin okuyucuyla doğrudan iletişim kurmasıyla gerekse yazarın “Bu bölümleri metinden çıkardım, çünkü neler yaşadıklarını hayal etmeyi size bırakmanın bundan daha korkunç olduğu kanısındayım [...] *Windows on the World* lüks bir gaz odasıydı. Müşterileri gazla boğuldu, sonra yakıldı ve küle çevrildi, tıpkı Auschwitz’de olduğu gibi. Onların anısını yaşatmak da bir insanlık görevi. (Kesilen sayfa)” (Beigbeder, 2004, s. 256, 258) gibi

ifade ve uygulamalarıyla metin üzerinde tasarrufta bulunduğunu açıkça göstermesi yine postmodern yazının özellikleri arasında yer alır.

Postmodern romanlar, içerisinden kopup geldikleri kültür ve söz konusu kültürün olayları gibi sınıflandırılmaya karşı direnç gösterecekler de ortak niteliklerinin olduğu görülür. Bunlar *Kuzey Kulesi 107. Kat*'ta incelendiği üzere; pastiş, hayatın ve gerçeğin örtüştürüldüğü kısır döngü (vicious circles), kes-yap, kısa devre, çifte-açmazlar türünden metin içerisinde yer verilen biçimsel ve tematik araçlar olabilecekleri gibi, Beigbeder'in romanında yer verilmeyen ve daha çok basılı eserin üretimiyle ilgili *kutu roman* (novel in a box) ya da *ikiye katlama* (fold-in) olarak ifade edilen özelliklerdir. Biçimsel özelliklerin yanı sıra küreselleşme, toplumsal yapı içerisindeki kişilerarası ilişkiler, çözülen aile yapısı, başat politik ve ekonomik dizgenin kültürel hayattaki olumsuz yansımaları da ana olayla hem koşut hem de asıl anlatıyı parçalara ayıracak şekilde sunulmuş olması, *Kuzey Kulesi 107. Kat*'ta sıklıkla görülen postmodern özelliklerdendir. Kuşkusuz, postmodern de olsa roman bir kurgudur tıpkı Beigbeder'in de itiraf ettiği gibi "Olayların benim hayal ettiğim gibi cereyan edip etmediğini asla bilemeyeceğim, siz de öyle" (Beigbeder, 2004, s. 285). Bu; tarihsel üstkurmaca bahsinde Linda Hutcheon'ın, postmodern edebiyat eserlerinin tarihsel gerçeği yorumlayıp yeniden yazmada öne sürdüğü, zıtlıkları olan ve uzlaşamayan tarihi olayların iç yüzüne, kurgu düzleminde -farklı, hatta çelişen açıklamaları da yok saymayarak/(kimi zaman) metne dahil ederek- açıklama girişimidir (Hutcheon, 1988, s. 106). Üzerinde uzlaşabileceğimiz ve açıkça bilebileceğimiz şey ise, yazarın postmodern romanı aracılığıyla "Uçaklar dosdoğru duvarların üzerine gidiyor, toplumumuz da öyle" (Beigbeder, 2004, s. 256) türünden pek çok keskin yargıyı toplum eleştirisi parantezinde okuyucusuna iletmiş olmasıdır.

Azımsanmayacak sayıda postmodern ögeyi başarılı bir biçimde barındıran *Kuzey Kulesi 107. Kat*, yazarın yaklaşımı sebebiyle kusursuz bir roman da değildir. Bu, özellikle hayranlık nedeniyle ve ironiyi de aşan bir ölçüde Fransa'yı düşünsel olarak Amerika'ya yaklaştırma, adeta onun bir parçası kılma çabasında daha da belirginleşir. Roman boyunca gerek açık gerekse örtük bir biçimde Amerika'yı (genel itibarıyla Anglo-sakson kültürü belki de) ve onun temsil ettiği değerleri topa tutan yazar, "Sekiz göbek geriye gidildiğinde, beyaz tenli Amerikalıların tamamı Avrupalı. Bizler bir elmanın iki yarısı gibiyiz: hepimiz Amerikalı olmasak bile, bizim sorunlarımız onların, onların sorunları bizim" (Beigbeder, 2004, s. 280) demekten kendini alamaz. Elbette başarılı bir postmodern romana methiyeler düzmek yerine, eseri yine postmodern (ya da

postyapısalcı) yazının bir parçası/aracı olan yapısöküm yöntemiyle okumak ve anlatıyı ters yüz etmek biz okurlara çok daha farklı çıktılar sunar; tabii bu olsa olsa ileride yapılacak başka çalışmaların konusuna temel teşkil edecektir.

Kaynakça

- Baudrillard, J. (1983). *Simulations*, (P. Foss, P. Patton & P. Beitchman, Trans.). Massachusetts, MA: Semiotext(e) Native Agents Series/MIT Press.
- Beigbeder, F. (2004). *Kuzey kulesi 107. kat*. (R. Akman, Çev.). İstanbul: Doğan Kitap.
- Bhabha, H. (1984). *Of mimicry and man: The ambivalence of colonial discourse*. The MIT Press, Discipleship: A Special Issue on Psychoanalysis, 28, 125-133.
- Britton, A. (1988). *The myth of postmodernism: The bourgeois intelligentsia in the age of reagan*. *CineAction*, 88 (13-14), 3-17.
- Guattari, F. (1986). *The postmodern dead end*. *Flash Art*, 128, 40-51.
- Habermas, J. (1987). *Lectures on the philosophical discourse of modernity*, (F. Lawrence, Tans.). Cambridge, UK: Blackwell Publishers.
- Hassan, I. (1982). *The dismemberment of orpheus: Toward a postmodern Literature*. Wisconsin, WI: The University of Wisconsin Press.
- Hutcheon, L. (1988). *A poetics of postmodernism: History, theory, fiction*. London, UK: Routledge.
- Lyotard, J. F. (1984). *The postmodern condition: A report on the knowledge*. (G. Bennington & B. Massumi, Trans.). Minneapolis, MN: University of Minnesota Press.
- Sim, S. (2001). *The Routledge companion to postmodernism*. New York, NY: Routledge.

